

**FAKTOR KEKANGAN DALAM KEMAJUAN KOPERASI
SEKOLAH: SATU KAJIAN DI SEKOLAH-SEKOLAH
MENENGAH DALAM DAERAH KUBANG PASU,
KEDAH DARUL AMAN.**

AB. WAHAB BIN MAT

UNIVERSITI UTARA MALAYSIA

1997

**FAKTOR KEKANGAN DALAM KEMAJUAN KOPERASI SEKOLAH:
SATU KAJIAN DI SEKOLAH-SEKOLAH MENENGAH DALAM
DAERAH KUBANG PASU, KEDAH DARUL AMAN.**

Tesis diserahkan kepada Sekolah Siswazah
Untuk Memenuhi Sebahagian Daripada Keperluan
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)
Universiti Utara Malaysia.

OLEH

AB. WAHAB BIN MAT

April 1997

**Sekolah Siswazah
(Graduate School)
Universiti Utara Malaysia**

**PERAKUAN KERJA TESIS
(Certification Of Thesis Work)**

Kami, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(We, the undersigned, certify that)

AB. WAHAB BIN MAT

calon untuk ijazah
(candidate for the degree of) Sarjana Sains (Pengurusan)

telah mengemukakan tesisnya yang bertajuk
(has presented his/her thesis of the following title)

FAKTOR KEKANGAN DALAM KEMAJUAN KOPERASI SEKOLAH:

SATU KAJIAN DI SEKOLAH-SEKOLAH MENENGAH DALAM DAERAH

KUBANG PASU, KEDAH DARUL AMAN.

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit tesis
(as it appears on the title page and front cover of thesis)

bahawa tesis tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan, dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan.
(that the thesis is acceptable in form and content, and that a *satisfactory* knowledge of the field is *coverd* by the thesis).

AJK Tesis
(Thesis Committee)

Nama
(Name) En. Zahari bin Mohamed
(Penyelia Utama/Principal Supervisor)

Tandatangan Zahari Mohamed
(Signature) Pensyarah
Sekolah Pengurusan
Universiti Utara Malaysia

Nama
(Name) P.M. DR. Mustapha bin Hj. Daud

Tandatangan PROF. Madya DR. MUSTAFA HJ. DAUD, AMK
(Signature) Pensyarah
Sekolah Pembangunan Sosial
Universiti Utara Malaysia

Nama
(Name) _____

Tandatangan
(Signature) _____

Tarikh
(Date) 24-4-97

KEBENARAN MENGGUNA

Dalam menyerahkan tesis ini, sebagai memenuhi keperluan pengajian ijazah sarjana Universiti Utara Malaysia (UUM), saya bersetuju supaya pihak perpustakaan UUM mengedarkan tesis ini bagi tujuan rujukan. Saya juga bersetuju bahawa kebenaran untuk membuat salinan, keseluruhan atau sebahagian daripadanya, bagi tujuan akademik mestilah mendapat kebenaran daripada penyelia saya, atau, semasa ketiadaan beliau, kebenaran tersebut boleh diperolehi daripada Dekan Sekolah Siswazah. Sebarang penyalinan, penerbitan atau penggunaan ke atas keseluruhan atau sebahagian daripada tesis ini, untuk tujuan pemerolehan kewangan tidak dibenarkan tanpa kebenaran bertulis daripada saya. Di samping itu, pengiktirafan kepada saya dan UUM seharusnya diberikan dalam sebarang kegunaan bahan-bahan yang terdapat dalam tesis ini.

Permohonan untuk kebenaran membuat salinan atau lain kegunaan, sama ada keseluruhan atau sebahagiannya, boleh dibuat dengan menulis kepada:

**Dekan
Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia,
06010 SINTOK,
KEDAH DARUL AMAN.**

ABSTRAK

Kajian ini bertujuan untuk mengenalpasti kekangan-kekangan yang dihadapi oleh koperasi-koperasi sekolah menengah di Daerah Kubang Pasu, Kedah Darul Aman. Kajian ini akan mencari jawapan sama ada kekangan koperasi sekolah menengah di daerah ini, adalah disebabkan oleh modal, lokasi/ruang, akta/peraturan dan produk/perkhidmatan. Model kajian ini mengandungi tiga komponen asas iaitu ciri individu, demografi dan faktor perkaitan koperasi sebagai angkubah bebas. Manakala angkubah bersandar ialah modal, lokasi / ruang, akta / peraturan dan produk/ perkhidmatan. Hanya pelajar yang menjadi ahli koperasi sekolah dari tingkatan satu hingga tingkatan enam akan dipilih sebagai responden kajian. Populasi kajian ini ialah seramai 2,331 ahli koperasi. Sampel sebanyak 30 peratus atau 371 orang ahli koperasi sahaja dipilih dari populasi ini dengan menggunakan pemilihan secara "Stratified Random Sampling" supaya memastikan kajian ini dapat dibuktikan kesahihannya. Satu kajian rintis telah dijalankan di Sekolah Menengah Sultan Abdul Halim, Jitra bagi menentukan tahap kebolehpercayaan terhadap soalan-soalan yang telah dibina. Nilai "Cronbach Alpha" yang diperolehi menunjukkan tahap yang tinggi iaitu sebanyak 0.759. Dalam kajian ini satu borang soalselidik telah digunakan bagi mendapatkan maklumat dan maklumbalas yang diperlukan. Empat buah sekolah telah dipilih dalam kajian ini di mana dua daripadanya adalah sekolah gred A dan dua buah sekolah lagi adalah gred B. Soalan kajian dibahagikan kepada dua bahagian, yang mana bahagian satu mengandungi angkubah bersandar terdiri daripada 22 soalan yang berkaitan dengan kekangan koperasi. Analisis data dibuat dengan menggunakan kaedah Ujian- t, Analisa Varian Sehala (ANOVA) dan Analisa Regresi Berganda. Hasil ujian mendapati bahawa terdapat hubungan yang tidak signifikan di antara kekangan koperasi dengan angkubah jantina, umur, bangsa, sokongan guru dan kesedaran pelajar. Manakala bagi angkubah seperti taraf pendidikan, pendapatan keluarga, saiz keluarga, lokasi sekolah dan gred sekolah didapati terdapat hubungan yang signifikan dengan kekangan koperasi sekolah. Sebaliknya hasil keputusan dari ujian Analisis Regresi Berganda mendapati bahawa terdapat hubungan yang signifikan di antara kekangan koperasi dengan angkubah bebas pada tahap signifikan $p < 0.05$.

ABSTRACT

The purpose of the study is to identify the constraints faced by secondary school cooperatives in the district of Kubang Pasu, Kedah Darul Aman. This study attempts to find the answer to whether the constraints faced by secondary schools in this district are due to capital, location, act and products/services. This study contains 3 main components namely, individual characteristics, demography and cooperative related factors as the independent variables, while the dependent variables are capital, location, act and products/services. Respondents consist of students who have been members of these school cooperatives from Form One through Form Six. The sample population is 2331 cooperative members. 30% of 371 members were chosen from the population by the mean of Stratified Random Sampling to ensure the validity of the study. A pilot study was conducted at Sekolah Menengah Sultan Abdul Halim, Jitra to ascertain the validity level of the question constructed. The Cronbach Alpha value obtained showed that the level was high which was 0.759. In the study, the questionnaires were used to gather information and responses needed. 4 schools were selected for the study whereby 2 of them are in the Grade A category while the other 2 fall into the Grade B category. The questions were divided into 2 sections. The first section contained the independent variables which consisted of 13 questions while the second section contained the dependent variables consisted of 22 questions related to cooperative constraints. The data analysis was made by using the t-test, ANOVA, and Multiple Regression Analysis. The result of the test showed that there is no significant relation between cooperative constraints and gender, age, race, teacher's support and students' awareness. However, it was found that there is a significant relation between level of education, family income, family size, school location, and school grade with cooperatives constraints. On the other hand, the result of the Multiple Regression Test showed that there is a significant relation between cooperative constraints and independent variables at the level of significance $p < 0.05$.

PENGHARGAAN

Segala pujian-pujian bagi Allah **Rabbil'Alamin**. Selawat dan salam kepada Rasulullah (S.A.W.). Kesejahteraan ke atas seluruh keluarga dan sahabatnya semoga pemeliharaan Allah diberikan kepada orang yang berpegang teguh kepada ajaran Islam.

Alhamdulillah, Syukur ke hadrat Allah S.W.T. yang telah memberikan taufik dan hidayahnya sehingga saya dapat menyiapkan tesis ini dalam tempoh masa yang ditetapkan.

Penghargaan khusus dan jutaan terima kasih diucapkan kepada penyelia utama saya En. **Zahari** Bin Mohamed dan penyelia kedua Prof. Madya Dr. Mustapha Bin **Hj.** Daud, di atas segala tunjuk ajar dan bimbingan yang telah diberikan.

Jutaan terima kasih dirakamkan kepada Dr. **Ibrahim Ahmad Bajunid**, Pengarah Institut Aminuddin Baki yang telah “menyediakan program” dan Profesor Madya Dr. **Ibrahim Abdul Hamid**, Dekan Sekolah Siswazah yang telah “melaksanakan program” dengan jayanya.

Diucapkan jutaan terima kasih juga kepada semua pensyarah yang telah menabur bakti dan ilmu, kakitangan Sekolah Siswazah serta rakan-rakan Kohort 3 yang telah banyak membantu dalam menjayakan program ini.

Penghargaan ikhlas buat isteri tersayang Puan Chek **Noorlia** Abu Bakar serta anak-anak yang dikasihi Mohd. Johanis, Nur **Yuhainis**, Nurhanadia dan Mohd. Nadhr di atas pengorbanan dan dorongan di sepanjang tempoh pengajian.

Akhir sekali buat emak dan ayah yang tercinta, yang telah banyak berkorban dalam mendidik anak-anaknya.

AB. WAHAB BIN MAT
Sekolah Siswazah,
Universiti Utara Malaysia,
060 10 Sintok,
KEDAI-I DARUL AMAN.

JADUAL KANDUNGAN

Muka Surat

KEBENARAN MENGGUNA	ii
ABSTRAK	iii
ABSTRACT	iv
PENGHARGAAN	v
JADUAL KANDUNGAN	vi
SENARAI JADUAL	viii

BAB I	PENGENALAN	1
	1.1 Pendahuluan	1
	1.2 Latar Belakang Masalah	3
	1.3 Penyataan Masalah	7
	1.4 Latar Belakang Kawasan Kajian	10
	1.5 Objektif Kajian	12
	1.6 Soalan Kajian	13
	1.7 Hipotesis Kajian	13
	1.8 Kepentingan Kajian	16
	1.9 Batasan Kajian	17
BAB II	ULASAN KARYA TERPILIH	18
	2.0 Pendahuluan	18
	2.1 Definisi Koperasi	19
	2.2 Prinsip-Prinsip Koperasi	22
	2.3 Definisi Perniagaan Kecil	27
	2.4 Ulasan Karya	31
BAB III	METHODOLOGI KAJIAN	60
	3.1 Pendahuluan	60
	3.2 Kajian Rintis	61
	3.3 Populasi Kajian	64
	3.4 Sampel Kajian	66
	3.5 Sumber Data	69
	3.6 Teknik-Teknik Pengumpulan Data	70
	3.7 Kerangka Konseptual Kajian	73
	3.8 Definisi Istilah	75
	3.9 Teknik-Teknik Menganalisis Data	77
	3.10 Kesimpulan	80

Muka Surat

BABIV	DAPATAN KAJIAN	81
	4.0 Pendahuluan81
	4.1 Latarbelakang Responden81
	4.2 Demografi.....	85
	4.3 Analisis Ujian Kebolehpercayaan89
	4.4 Skor Pembolehubah Kajian.....	.91
	4.5 Ujian Hipotesis93
	4.6 Kesimpulan	108
BABV	PERBINCANGAN DAN KESIMPULAN..	112
	5.1 Ringkasan Kajian	112
	5.2 Dapatan Dan Perbincangan	114
	5.3 Implikasi Kajian	121
	5.4 Cadangan	122
	5.5 Cadangan Untuk Penyelidikan Selanjutnya	124
	BIBLIOGRAFI.....	126
	LAMPIRAN	130
	A. Surat Pengesahan Pelajar Siswazah	130
	B. Surat Kebenaran Dari Kementerian Pendidikan	131
	C. Surat Kebenaran Dari Jabatan Pendidikan Negeri Kedah	132
	D. Surat Kebenaran Dari Pejabat Pendidikan Daerah Kubang Pasu	133
	E. Soalselidik	134

SENARAI JADUAL

<u>Jadual</u>	<u>Tajuk</u>	<u>Halaman</u>
1.1	Perangkaan Koperasi Sekolah Di Semenanjung Malaysia Tahun 1990- 1995	8
1.2	Koperasi Sekolah Daerah Kubang Pasu Tahun 1996	11
3.1	Bilangan Pelajar Yang Menganggotai Koperasi Sekolah Menengah Di Daerah Kubang Pasu	65
3.2	Senarai Saiz Sampel Mengikut Sekolah	68
3.3	Taburan Item-Item Dalam Borang Soal Selidik . .	71
3.4	Pengiraan Untuk Kaedah Analisis Varian (Anova) Satu Hala	79
4.1	Latarbelakang Responden Berdasarkan Jantina (n = 371)	82
4.2	Latarbelakang Responden Berdasarkan Umur (n = 371)	83
4.3	Latarbelakang Responden Berdasarkan Bangsa (n = 371)	84
4.4	Latarbelakang Responden Berdasarkan Taraf Pendidikan (n = 371)	85
4.5	Latarbelakang Pendapatan Keluarga Responden (n = 354)	85
4.6	Latarbelakang Saiz Keluarga Responden (n = 358)	86
4.7	Latarbelakang Lokasi Sekolah Responden (n = 370)	87
4.8	Latarbelakang Mengenai Gred Sekolah Responden (n = 370)	88

<u>Jadual</u>	<u>Tajuk</u>	<u>Halaman</u>
4.9	Latarbelakang Responden Mengenai Maklumat Koperasi (n = 371)	88
4.10	Keputusan Ujian Kebolehpercayaan (Cronbach Alpha)	90
4.11	Keputusan Taburan Min, Median dan Mod (n = 371)	91
4.12	Keputusan Ujian-'T' ('T-Test) Bagi Perbezaan Hubungan Antara Kekangan Koperasi Dengan Jantina	94
4.13	Keputusan Ujian Analisis Varian Sehala (ANOVA) Bagi Hubungan Kekangan Koperasi Terhadap Umur (n = 371)	95
4.14	Keputusan Ujian Analisis Varian Sehala (ANOVA) Bagi Hubungan Koperasi Terhadap Bangsa (n = 371)	96
4.15	Keputusan Ujian Analisis Varian Sehala (ANOVA) Bagi Hubungan Kekangan Koperasi Terhadap Tahap Pendidikan Pelajar (n = 371)	97
4.16	Keputusan Ujian Analisis Varian Sehala (ANOVA) Bagi Hubungan Kekangan Koperasi Terhadap Pendapatan Keluarga (n = 371)	99
4.17	Keputusan Ujian Analisis Varian Sehala (ANOVA) Bagi Hubungan Kekangan Koperasi Terhadap Saiz Keluarga (n = 371)	100
4.18	Keputusan Ujian-'T' Bagi Perbezaan Antara Kekangan Koperasi Dengan Lokasi Sekolah (n = 371)	101
4.19	Keputusan Ujian-'T' Bagi Perbezaan Antara Kekangan Koperasi Dengan Gred Sekolah (n = 371)	102

<u>Jadual</u>	<u>Tajuk</u>	<u>H</u>
4.20	Keputusan Ujian Analisis Varians Sehala (ANOVA) Bagi Hubwngan Kekangan Terhadap Maklumat Koperasi (n = 371)	104
4.21	Keputusan Ujian Analisis Varian Sehala (ANOVA) Bagi Hubungan Kekangan Koperasi Terhadap Sokongan Guru (n = 371)	105
4.22	Keputusan Ujian Analisis Varian Sehala (ANOVA) Bagi Hubungan Kekangan Koperasi Terhadap Kesedaran Pelajar (n = 371)	106
4.23	Keputusan Ujian Regresi Berbilang Bagi Angkubah-Angkubah Bebas Terhadap Kekangan Koperasi (n = 371)	107
4.24	Ringkasan Keseluruhan Ujian Hipotesis	108

BABI

PENGENALAN

1.1 PENDAHULUAN

Penyatuan umat mempunyai objektifnya yang tersendiri, iaitu menyeru ke arah kebaikan syariat Islam itu sendiri, menyuruh kepada kebajikan seterusnya mencegah daripada kemungkaran. Oleh itu semua kegiatan dalam masyarakat objektifnya bukan setakat mencari kebaikan untuk diri mereka sahaja malah lebih jauh daripada itu, iaitu untuk menegakkan peraturan-peraturan dalam agama dan membasmi segala bentuk kejahatan yang ditegah oleh agama.

Umpamanya seseorang yang menjalankan aktiviti perniagaan, seharusnya ia bukan hanya untuk bertujuan mencari keuntungan semata-mata sebagai mana halnya dalam sistem ekonomi moden, yang dikenali dengan dasar perdagangan bebas. Malah yang menjadi matlamat utamanya ialah memberi khidmat kebajikan, iaitu dengan menolong orang ramai mendapatkan barang keperluan hidup mereka hari-hari, supaya mereka tidak mengalami kesulitan. Di samping itu mereka boleh mendapatkan keuntungan sebagai sumber hidup untuk diri dan keluarga.

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

- Abdul Rahman Salleh (1980), ***Koperasi Sekolah (Kertas Projek)***, Maktab Kerjasama Malaysia, Petaling Jaya.
- Adnan Bashah (1992), ***Seminar Koperasi Sekolah, Koperasi Bermula dari Sekolah***, Maktab Kerjasama Malaysia, Petaling Jaya 24-26 Feb. 1992.
- Ahmad Mohd. Zan Ayob (1983), ***Kaedah Penyelidikan Sosio-ekonomi - Suatu Pengenalan***. Dewan Bahasa dan Pustaka, Kuala Lumpur.
- Akta Koperasi (1993), ***Peraturan-peraturan Koperasf 1993***. Jabatan Pembangunan Koperasi Malaysia.
- Akta Koperasi (Pindaan) 1996, Percetakan Nasional Malaysia Berhad, K.L. 1996.
- Dan Steinhoff dan John F. Burgess (1993), ***Small Business Management Fundamentals***, 6th. Ed. McGraw-Hill, Inc. USA.
- Dave Patten (1990), The Daily Telegraph Guide, ***Successful Marketing for the Small Business***, 2nd. Ed. Kogen Page.
- Donald W. Hendon (1992), ***Classic Failures In Product Marketing***, NTC Publishing Group, Lincolnwood USA.
- Efrain Turban dan Jack R. Meredith (1994), ***Fundamentals Of Management Science***, 6th. Ed. Richard D. Irwin, Inc.
- Gene Dailey (1994), ***Secrets Of A Successfull Entrepreneur, How To Start And Succeed At Running Your Own Business***, K&A Publications.
- Glenn Desmond and Monica Faulkner (1995), ***The Ideal Entrepreneurial Business For You***, John Wiley & Sons, Inc.
- Hans-H. Munkner (1988), Terjemahan Abu Bakar Sidek, ***Sepuluh Kuliah Undang-undang Koperasf***, Angkatan Koperasi Kebangsaan Malyasia Berhad. Petaling Jaya.

- Henry Kyambalesa (1994), Success In **Managing A Small Business**, Avebury.
- Idris Ismail dan Mohd. Safaai Said (1994), **Pengenalan Kepada Koperasi**, Edisi ke 2, Maktab Kerjasama Malaysia, Kuala Lumpur.
- International Labour Office (1988), **Co-operative Management and Administration**, 2nd. (revised) Edition. Geneva.
- Jim Schell (1996), The Entrepreneur Magazine, **Small Business Answer Book, Solution to the 101 Most Common Small Business Problems**, John Wiley & Sons, Inc.
- Linda Pinson and Jerry Jinnett (1993), **Step to Small Business Start-Up, Everything You Need to Know Turn Your Idea A Successful Business**, Upstart Publishing Company, Inc. USA.
- Mahathir Mohamad (1982), **Panduan Peniaga Kecil**, Dewan Bahasa dan Pustaka. Kuala Lumpur.
- Mahmud Yusof (1993), **Koperasi Ke Arah Budaya Korperat**, Seminar Koperasi Peringkat Negeri Kedah. Alor Setar.
- Malek Mistam (1995), **Pengurusan Peruncitan, Memaksimumkan Keuntungan**, Al-Kafilah Enterprise. Kelantan.
- Mohd. Fauzi Hj. Yaakob (1981), **Peniaga dan Perniagaan Melayu**, Dewan Bahasa dan Pustaka. Kuala Lumpur.
- Mohd. Ghazali Mohayidin dan Abu Hassan Md. Isa (1993), **Koperasi Ke Arah Budaya Korperat**, Seminar Koperasi Peringkat Negeri Kedah. Alor Setar.
- N. A. Kularajah (1968), **Introduction to the Co-operative Movement**. The Malaysian Co-operative Printing Press Society Ltd., Petaling Jaya, Selangor.
- Noah Webster (1975), **Webster New Twentieth Century Dictionary**, The World Publishing Company. USA.
- Norman M. Scarborough dan Thomas W. Zimmerer (1996), **Efective Small Business Management, 5th**. Ed. Prentice Hall, Inc. USA.

- Patrick Dunne, Robert **Lusch**, Myron Gable and Randall Gebhardt (1992), **Retailing**, South-Western Publishing Co. Cincinnati, USA.
- Peter Francese dan Rebecca Piirto (1992), **Capturing Customers, How to Target The Hottest Markets Of The '90s**, Golden Books Centre Sdn. Bhd. Kuala Lumpur.
- Richard M. Hodgetts dan Donald F. Kuratko (1995), **Effective Small Business**, 5th. Ed. The Dryden Press, USA.
- Ronald E. Walpole (1974), **Introduction to Statistics**, 2nd. Ed. MacMillan Publishing Co. Inc. New York, USA.
- Ricky W. Griffin dan Ronald J. Ebert (1993), **Business**, Prentice Hall, Inc. New Jersey.
- Salbiah Hussain dan Rakan-rakan (1990), **Gerakan Koperasf Sekolah-Satu Penilaian**, Maktab Kerjasama Malaysia, Petaling Jaya.
- Stephen C. Harper (1991), **The McGraw-Hill Guide to Starting Your Own Business**, McGraw-Hill, Inc.
- Syed Abdullah Syed Abu Bakar Al-Kharid (1992), **Pengurusan Dan Pentadbiran Koperasf**, Edisi Baru. Jilid Pertama.
- Syed Abdullah Syed Abu Bakar AI-Kharid (1992), **Prinsip-Prinsip Koperasi - Huraian Praktikal**.
- Syed Husin Ali (1979), **Orang Melayu: Masalah Dan Masa Depan**. Penerbitan Adabi Sdn. Bhd. Kuala Lumpur.
- Uma Sekaran (1992), **Research Methods For Business, A skill Building Approach**, 2nd. Ed. John Wiley & Sons, Inc.
- Ungku Abdul Aziz (1980), **Prinsip-prinsip Koperasi**, Angkasa. Kuala Lumpur.
- W.C. Dunlop and W. J. Sheehan (1983), **Small Business In Australia**. Allen & Unwin.
- William G. Nickels, James M. McHugh and Susan M. McHugh (1993), **Understanding Business**, 3rd. Ed. Irwin.

Berita Harian (7. 4. 1996), **Ahad**.

Berita Harian (20.8.89), Ms: 16 Ruang: 4

Mingguan Malaysia (13.8.89), Ms: 7 Ruang: 1.

The Star (3 1.6.1995), Isnin.